

ESCOLA MASSANA. CENTRE D'ART I DISSENY.

Codi: 104704
Crèdits: 6
Caràcter: FORMACIÓ BÀSICA
Matèria: TEORIA
Curs: SEGON
Semestre: SEGON
Equip docent: Laura Casassas & Núria F. Rius
Hores de dedicació: 150h
Hores lectives: 75h
Hores autònomes: 75h

DESCRIPCIÓ DE LA MATÈRIA

Aquesta matèria és de formació bàsica i de metodologia teòrica, entenent la teoria com un camp obert per a la conceptualització i problematització. L'objectiu general de la matèria és treballar capes i nivells varis i heterogenis entorn a l'espai, l'objecte i la imatge que adquireixin sentit en l'itinerari personal de l'estudiant com a investigador en arts i dissenys. En les dues assignatures que componen la matèria, es tractaran i entrecreuran fonaments i línies teòriques històricament rellevants al voltant dels tres conceptes clau amb l'objectiu de confrontar-ho amb pràctiques, discursos i teories actuals; s'analitzaran els mecanismes a partir dels quals l'espai, l'objecte i la imatge operen i activen la seva capacitat comunicativa; es treballarà, de forma articulada amb la pròpia pràctica de l'estudiant, la lectura crítica-interpretativa i posicionada de textos teòrics; s'exercitarà l'escriptura, com a eina de reflexió, en les seves diferents fases de treball i recursos.

Assignatures de la matèria:

ESPAI, OBJECTE I IMATGE: PROCESSOS DE SIGNIFICACIÓ

ESPAI, OBJECTE I IMATGE: VISIONS TRANSVERSALS

ESPAI, OBJECTE I IMATGE: VISIONS TRANSVERSALS.

Espai, Objecte i Imatge: visions transversals forma part de les assignatures de l'Àrea de Teoria de segon curs que treballen els processos de conceptualització i primeres aproximacions a la investigació en arts i dissenys. Aquesta assignatura aborda problemes relatius a l'espai l'objecte i la imatge a partir de línies transversals i comuns. L'assignatura tractarà dos eixos de continguts comuns des de les perspectives complementàries i interrelacionades de l'objecte, l'espai i la imatge: (1) autoproduccions i pràctiques hacker; (2) muntatge, ficció i creació;. Es combinaran sessions genèriques amb els dos grups-classe junts amb d'altres de treball específic amb grups separats. L'assignatura potencia la disposició investigadora de l'alumne/a. El mapa de continguts de l'assignatura es proposa com un índex obert de problemes, de forma d'abordar-los i de resoldre'ls. L'assignatura aborda aquestes qüestions des de tres eixos: elaboració conceptual, exercicis pràctics i treball de textos.

OBJECTIUS

Genèrics:

- Consolidar i incorporar noves eines i recursos teòrics i conceptuals per tal d'endegar i desenvolupar processos d'exploració en el camp de les arts i els dissenys.
- Afermar una actitud oberta davant dels problemes o qüestions a tractar, així com exercitar dinàmiques col·laboratives i participatives a l'aula.

Instrumentals:

- Treballar els textos a partir d'un posicionament crític i argumentable.
- Detectar i acotar problemes en textos de l'àmbit de la teoria de l'espai, l'objecte i la imatge.
- Consolidar i adquirir noves eines per a la recerca d'informació en funció de les necessitats de l'exercici pràctic a treballar.
- Organitzar adequadament informació a partir de recursos escrits i gràfics (mapes conceptuals i altres).
- Conèixer formes i recursos d'argumentació i aplicar-los en textos de producció pròpia.

De continguts:

- Comprendre perspectives d'anàlisi transversal de l'espai, l'objecte i la imatge en relació a problemes i contextos concrets.
- Conèixer les aportacions teòriques més rellevants de la contemporaneïtat sobre l'espai, l'objecte i la imatge.

COMPETÈNCIES

E02. Analitzar i relacionar teories, conceptes i sabers de les diverses àrees de coneixement (socials, científiques, de les arts i dels dissenys).

ESCOLA MASSANA. CENTRE D'ART I DISSENY.

E03. Llegir, escriure i parlar de forma posicionada i crítica en i des dels entorns de treball de les arts i els dissenys, i emprar aquests recursos com un factor de construcció personal.

E06. Assenyalar i descriure vincles entre teoria i experiència en el treball propi a partir de l'acotació de problemes i evidències en el context sociocultural i de la proposta d'hipòtesi.

COMPETÈNCIES TRANSVERSALS

T01. Escoltar activament valorant les aportacions alienes per a la construcció dels propis posicionaments.

T02. Tractar la informació de forma responsable, compromesa i honesta.

T03. Gestionar eficientment el temps i els recursos.

T05. Comunicar i expressar-se eficaçment, tenint en compte el destinatari i el mitjà.

T06. Treballar de forma col·laborativa, multidisciplinària i transdisciplinària.

RESULTATS D'APRENTATGE

RA1 (E02.17). Detectar punts en comú i diferències entre línies teòriques i conceptuals diverses.

RA2 (E02.18). Utilitzar referents teòrics de forma crítica.

RA3 (E03.17). Demostrar maduresa en la pragmàtica discursiva escrita i oral.

RA4 (E06.3). Detectar qüestions problemàtiques (o problematitzables) i possibilitats de recerca en l'àmbit de la teoria de l'objecte, l'espai i la imatge.

RA5 (E06.4). Articular l'experiència pràctica amb la reflexió teòrica.

RESULTATS D'APRENTATGE TRANSVERSALS

T01.1. Construir posicionament i criteri propis tant a partir del seu treball com a partir del diàleg amb altres propostes o agents.

T01.2. Reconèixer les qualitats del treball dels altres com a font d'aprenentatge.

T02.1. Reconèixer l'ús, límits i diferents aplicacions de dades i documents.

T03.1. Organitzar i gestionar de forma autònoma els temps en els processos d'aprenentatge i en el seu itinerari formatiu en el grau.

T03.2. Gestionar de forma eficient els recursos que estan implicats en els processos d'aprenentatge, tant els que li han estat facilitats com els que de forma autònoma adquireix.

T05.1. Organitzar les idees i transmetre-les amb eficiència i creativitat.

T05.2. Triar el mitjà adequat a cada situació comunicativa.

T06.1. Distribuir els rols en un entorn col·lectiu de treball derivat d'un projecte segons habilitats i disciplines implicades.

T06.2. Treballar de forma horitzontal i creuada en entorns col·laboratius com a font de desenvolupament personal i grupal.

CONTINGUTS

Eix 1. Autoproducció i pràctiques hacker.

Eix 2. Muntatge, ficció i creació

RA: 1, 2, 4, 5.

METODOLOGIA

L'assignatura es planteja a partir de tres eixos metodològics. Un eix conceptual i teòric per tal d'assenyar fonaments en relació a l'espai, l'objecte i la imatge. Un eix instrumental basat en la lectura i treball de textos significatius, així com en la producció de textos propis. Un eix pràctic basat en l'anàlisi d'espais, objectes i imatges en contextos determinats, i on es posa en acció l'aparell conceptual treballat. És rellevant la disposició de l'alumne/a a prendre part activa en la construcció i elaboració dels continguts de l'assignatura.

ACTIVITATS FORMATIVES

Hores de dedicació: 150h

Hores activitats dirigides: 52,5h (35%)

Hores activitats supervisades: 15h (10%)

Hores aprenentatge autònom: 75h (50%)

Hores activitats d'avaluació: 7,5h (5%)

Activitat dirigida:

Presentació i discussió de continguts teòrics, referències i casos d'estudi i/o visites i/o presentacions d'experts.

Metodologia d'aprenentatge: valoració i discussió crítica col·lectiva i/o exposició de continguts pràctics i debat.

Descripció: a l'inici de cada sessió l'equip docent planteja les qüestions a desenvolupar, a partir d'explicacions orals, suports audiovisuals i de preguntes al grup classe.

ESCOLA MASSANA. CENTRE D'ART I DISSENY.

Resultats d'aprenentatge: 1, 4, 5.

Activitat supervisada:

Seguiment supervisat pel professor. Discussió y posada en comú de continguts. Realització d'exercicis a l'aula o taller. Metodologia d'aprenentatge: Assessorament sobre els processos de formalització del treball propi de l'alumne. Seguiment i tutorització dels processos metodològics i dels resultats parcials del treball propi de l'alumne. Presentació pública i discussió crítica col·lectiva.

Descripció: posades en comú dels materials treballats; recerca, tractament i organització de la informació a l'aula; exercicis de lectura interessada i col·laborativa i de treball dels conceptes i arguments extrets del material textual; elaboració i discussió de mapes conceptuals; producció de textos a l'aula.

Resultats d'aprenentatge: 2, 3, 4, 5.

Activitat autònoma:

Recerca de documentació: fonts primàries, bibliografia, casos d'estudi i referents. Lectura de textos. Treball pràctic autònom.

Metodologia d'aprenentatge: Tractament de la informació, i/o lectura comprensiva de textos, i/o lectura comprensiva d'elements formals y matèrics.

Descripció: lectura, treball de textos i elaboració de registres de lectura pautats; exercicis de recerca i organització d'informació; producció de textos segons pautes i orientacions establertes.

Resultats d'aprenentatge: 2, 3, 4, 5.

Activitat d'avaluació

Presentacions dels exercicis dels resultats parcials i/o finals.

Metodologia d'aprenentatge: Comentari i revisió, individual o en grup, d'exercicis y resultats parcials o finals.

Descripció: l'avaluació consta de tres elements principals: (1) un treball continu amb textos i materials, tant des del treball autònom com a l'aula; (2) participació i implicació amb les dinàmiques d'aula; (3) un treball d'investigació i producció textual amb seguiment al llarg de diverses sessions.

Resultats d'aprenentatge: 2, 3, 5.

SISTEMA D'AVALUACIÓ

En l'avaluació es té en compte: els coneixements i resultats d'aprenentatge mínims per tal d'assolir les competències de l'assignatura; a partir d'aquests mínims, s'avaluen els itineraris individuals i formes de compromís i implicació en les propostes realitzades.

SISTEMA D'AVALUACIÓ COMÚ A LA MATÈRIA

Avaluació continua a través del seguiment del procés d'aprenentatge. (40%)

Avaluació continua de l'exposició i/o realització d'exercicis i treballs. (50%)

Avaluació puntual a través de seminaris, debats, visites i/o altres activitats col·lectives. (10%)

ACTIVITATS D'AVALUACIÓ I CRITERIS D'AVALUACIÓ PARCIALS

Activitat d'avaluació 1:

Comissariat d'una exposició on-line. Treball individual d'exploració i recerca de casos d'estudi de les arts i el disseny vinculats a l'Eix 1: Autoproducció i pràctiques hacker, i al subtema seleccionat per l'estudiant. Elaboració d'un text analític que sintetitzi i posi en relació els diferents casos investigats. Publicació de totes les investigacions-textos-exposicions en un blog obert i d'accés públic. Exercici de tancament a l'aula en base a una discussió col·lectiva, en format de taula rodona: construcció de connexions entre les diferents investigacions (connexions disciplinars, problemàtiques i conceptuals). S'avaluarà: 1) el procés de treball en base a les tutories fetes; 2) el text final; 3) la contribució a la taula rodona. 40%.

Activitat d'avaluació 2:

Elaboració d'una càpsula de ràdio. Treball individual o grupal (lliure elecció) d'exploració i recerca de referents teòrics de les arts i el disseny vinculats a l'Eix 2: Muntatge, ficció i creació, i al subtema seleccionat per l'estudiant. Elaboració d'un guió i d'una locució en *streaming* que sintetitzi els continguts conceptuals i teòrics dels referents investigats. Exercici de tancament a l'aula en base a una prova avaluativa teòrica que permeti analitzar el grau d'escolta i comprensió de l'estudiant en relació a totes les locucions fetes pel grup-classe. S'avaluarà: 1) el procés de treball en base a les tutories fetes; 2) el guió i la locució final; 3) la comprensió del conjunt dels continguts mitjançant una prova avaluativa final. 40%.

ESCOLA MASSANA. CENTRE D'ART I DISSENY.

Activitat d'avaluació 3 (contínua i transversal):

Exercicis de lectura i discussió a l'aula. Activitat individual i grupal. 20%.

RECUPERACIÓ

Criteris per poder optar a les proves de recuperació del mes de juliol:

1. Tenir una nota final de l'assignatura d'entre 4,00 i 4,99 (queda exclosa la voluntat de pujar nota). Aquesta nota final parteix del principi que tots els treballs entregats tenen una nota mínima de 4,00. En cas que la mitjana final sigui numèricament igual o superior a 5,00 però un dels treballs estigui suspès amb una nota inferior a 4,00 es recuperarà de forma específica aquell treball o els aprenentatges associats a ell
2. Haver entregat el 100% dels exercicis i dels treballs durant el període lectiu i avaluatiu de l'assignatura
3. Haver assistit a l'assignatura en un 75%

BIBLIOGRAFIA

- AHMED, S. Happy Objects. GREGG, M., SEIGWORTH, G. (comp.). *The Affect Theory Reader*. Durham, NC: Duke UP, 2010.
- BOELEN, J., HUYGENS, I., LEHTINEN, H. (Eds.) *Studio Time: Future thinking in art and design*. Londres: Black Dog Press Limited, 2018.
- BUCKINGHAM, D., WILLETT, R. *Video Cultures: Media Technology and Everyday Creativity*. Basingstoke, New York: Palgrave Macmillan, 2009.
- COLES, A. (Ed.). *Design Fiction, EP Vol.2*. Berlin: Sternberg Press, 2016.
- DIDI-HUBERMAN, G. Cuando las imágenes tocan lo real. Barcelona: Macba, 2008. En línia: goo.gl/DQLCirc
- DUNNE, A., RABY, F. *Speculative Everything. Design Fiction, and Social Dreaming*. Cambridge, Londres: The Mit Press, 2013.
- EDWARDS, E. Objects of Affect: Photography Beyond the Image. *Annual Review of Anthropology*, vol. 41, pp. 221-234, 2012.
- FAROCKI, H. *Desconfiar de las imágenes*. Buenos Aires: Caja Negra, 2015.
- FONTCUBERTA, J. *La furia de las imágenes: Notas sobre la postfotografía*. Barcelona: Galaxia Gutenberg, 2016.
- GROYS, B. *Volverse público. Las transformaciones del arte en el ágora contemporánea*. Buenos Aires: Caja Negra, 2014.
- MARENKO, B. Contagious Affectivity. The Management of Emotions in Late Capitalist Design. *Swiss Design Network. Negotiating Futures – Design Fiction, 6th Swiss Design Network Conference 2010*. Basel, 2010. En línia: http://ualresearchonline.arts.ac.uk/2816/1/Contagious_Affectivity.pdf
- MOROZOV, E. Making It Pick up a spot welder and join the revolution. *The New Yorker*, gener 2014. En línia: <https://www.newyorker.com/magazine/2014/01/13/making-it-2>
- NORMAN, D. *Diseño emocional. Por qué nos gustan (o no) los objetos cotidianos*. Barcelona: Paidós, 2005.
- OLSON, M. Perdido, no encontrado: la circulación de imágenes en la cultura visual digital. A: *Arte postinternet*. Mérida, MX: Cocom, 2014, pp. 9-18.
- RAYMOND, Eric S. Como ser un hacker. 2001. En línia: <https://biblioweb.sindominio.net/telematica/hacker-como.html>
- STEYERL, H. *Los condenados de la pantalla*. Buenos Aires: Caja Negra, 2012.
- VVAA. La Reinención de la democracia en la sociedad red. Neutralidad de la Red, ética hacker, cultura digital, crisis institucional y nueva institucionalidad. Internet Interdisciplinary Institute. UOC. 2013. En línia: https://www.researchgate.net/publication/257610481_La_Reinencion_de_la_democracia_en_la_socie

Es facilitaran altres referències bibliogràfiques en el curs de l'assignatura.

ESCOLA MASSANA. CENTRE D'ART I DISSENY.

PROGRAMACIÓ

L'assignatura es desplega setmanalment durant 18 setmanes, és a dir, sessió per setmana seguint la següent distribució:

Sessió 1

Sessió conjunta. Activitat d'aula.

Sessió 2

Introducció a l'Eix 1: Autoproducció i pràctiques hacker. Mapejat transversal de problemes i qüestions vinculades.

Sessió 3

Festiu

Sessions 4-6

Treball autònom per a la sessió 4: selecció d'un tema d'investigació.

Sessions teòriques específiques. Comentari de lectures. Tutories investigacions individuals.

Càpsula instrumental: eines i estratègies per explorar i cercar referents creatius de les arts i el disseny.

Sessió 7

Workshop amb el col·lectiu Lacol. Arquitectura cooperativa (per confirmar)

Sessió 8

Presentació Exposició On-line. Taula rodona de connexions entorn a les investigacions.

Sessió 9

Introducció a l'Eix 2: Muntatge, ficció i creació. Mapejat transversal de problemes i qüestions vinculades.

Càpsula instrumental: eines i estratègies per explorar i cercar referents conceptuals i teòrics de les arts i el disseny.

Sessions 10 i 11

Treball autònom per a la sessió 10: selecció d'un tema d'investigació.

Sessions teòriques específiques. Comentari de lectures.

Sessions 12-15

Tutories i enregistraments ràdio en *streaming*.

Sessions 16

Prova avaluativa de tancament de l'Eix 2. Muntatge, ficció i creació.

Sessió 17

JUNTA D'AVUACIÓ DOCENT PER CURSOS (no lectiu)

Sessió 18

SESSIÓ DE TANCAMENT: Tancament de l'assignatura mitjançant entrevistes individuals i valoració col·lectiva.